

GERDA

KLARA

SARAL

GERDA, EVERI, TIINA, KATRIN, LAURI, IVAR, KRISTO, KAJA, SVETA, CELIA, ANNELI, LI, EVA

Tõesti hea kontsert!

13. DETS K 15
VÄRAVATORN

SIBELIUS, BACH, HENDRIX

konserdi korraldaja ja ühisorganisatsioonide ühine ettevõtmine, kontserdi korraldajate ühine ettevõtmine

Eesti Kontsert

Jean Sibelius (1865–1957)

Johann Sebastian Bach (1685–1750)

Jimi Hendrix (1942–1970)

paus*

* kava muudetud.

Maailma esiettekandele tuleb "Vaikus – esmakordselt Eestis". Teos lahkab küsimust, kas paus on pigem piinlik või hoopis pühalik. Ettekandele tulevad loogilises järjekorras kõik tähtsamad pausid kavas nimetatud teostest. Esitab muusikamaailma gigantidest koosnev vabakoor, mida juhatab Lauri "sadade kooride tegelik juht" Aav.

Pausidest muusikas

Maarjamaa noor pianismilootus Holger Marjamaa on öelnud: "Jürmo Eespere on algusest peale eeskuju olnud – temalt õppisin palju "vähemängimist" – kuidas kuulata ümbritsevat, ka pausidest muusikas." Sibeliusse kuulus teine sümfoonia, mis tegi heliloojast rahvuskangelase, saavutab oma heroilise dramaatika just tänu oskuslikule pauside kasutamisele. Need annavad pinget ja ootust justkui enne algavat tormi. Selle tohutu emotsiooni tekitamist publikus aitab luua dirigent, kelle tähtsust ei saa alahinnata. Ta valmistab muusikuid ette igaks väiksemaks puhanguks muusikateose vaimses kehas. See ei jäta puudutamata ka publikut. Publiku kaasamist on rõhutanud eksperimentaalmuusika vaimne isa John Cage, kes soovis luua "muusikat, mis oleks vaba looja isiklikust mälust ja kujutlusvõimest". Tema teos "4'33" koosneb ainult pausidest ning kestab 4 minutit ja 33 sekundit. Kuna teost esitatakse kontserdisaalis, ei tähenda pausid mitte vaikust, vaid helisid (itsused, köhatused), mis saalis teose vältel juhuslikult kõlavad. See on sügav analüüs muusika loomise ja toimimise kohta. Mõelgem nende pühade hetkede peale, mis meid ikka ja jälle kontserdisaali tagasi toovad. Kas me teame, kumba me rohkem igatseme – seda, mis on käes, või seda, mida me veel ei kuule? Head maailmalõppu ja kontserdielamusi!

I. R.

Nagu igal hommikul, algas ka seekord kool tavalisel ajal. Õpilased näevad esimese tunni jooksul veel üsna unised välja. Kohe vahetunniks on see aga justkui imevael kuhugi kadunud ja algab kisa kära. Kus käisid? Kas käisid? Mis nägid? Kas nägid? Ja nõnda edasi. Ah, kus ma ikka käisin.

Möödub teine tund, kolmaski. Neljandas jutustame, viiendas räägime niisama. Koduteel käime poest läbi ja arutame, mida võiks osta, mida mitte. Tänaval saame kokku tuttavaga, kurdame, märgime, mis kõik oleks või tuleks. Tuttav kutsub enda poole, sest tänaval ei jõua kõike ära rääkida. Külas oleks nagu tore, palju rahvast, palju juttu. See näib lõputu, põgenen. Enne, kui koju jõuan, kajab veel kõrvus viimase aja üks või teine hea film, eilne telesaade, uudiste lõpp ja maailma parim teatritükk, vähemalt kolm sugupuud koos viimase kahekümne aasta edusammudega, lisaks veel paar tõusvat tähte oma uuemate kõmudega, õpetused, kuidas koeri toita, pissitada ja vannitada, siis sama kasside kohta, harjavarte võrdlev analüüs, küünepikkuste rekorditabel, esikümned, kuraditosinad, usa top sada ning tuhat muud üksikasja.

Uksehingede krigina saatel vajun väsinult tugitooli. Lõpuks ometi. Haaran kitarr... ja lasen kõlada vaikusel.

Everi Vähi on sündinud ühe muusiku perekonnas, ema oli ateist. Everi kujunemisaastad möödusid guvernant Liisa Oinas'e mõju all, kes õpetas andekale lapsele seltskonnatantsu ja rahvalikke koraale. Everi on aastaid õppinud klaverit, tema pianistikarjääri *grande finale* saabus Beethoveni esitamisega. Everi Vähi on avaldanud mõju Paavo Järville, kes õppis Everiga samas koolis ja kellega neil oli ühine klaveriprofessor. ERKI (tänane EKA) lõpetas Everi graafika erialal ja õpingud on pooleli eluülikoolis (EÜ) mitmete tuntud gurude (nii eesti, tiibeti kui ka leedu päritolu) juhendamisel. Lisaks tihedale kontserdigraafikule on kirjutamisel mitmeosaline uurimus "Milleks see kõik?" (inglise keeles "Creativity and the Art of Self Selling").

Eva Nukk (*alias* KassSandra) on sündinud, õppinud ja töötanud endises Nõukogude Liidus (tänane Euroopa). Juba varakult täheldas Eva perekond lapse erakordset võimet peast lõputul tekstitruul hulgal klassikuid deklameerida. Eva on pikki aastaid tegelenud kalligraafiaga. Sealt sai alguse muljetavaldav karjäär Nõukogude Liidu (tänase Euroopa) juhtivas kontserdiorganisatsioonis, kus algusaastail tuli bännereid guaššvärvidega maalida. Muusikaga seob Eva kodutute loomade orkester, kelle pea-dirigendina ei näi karjääril lõppu tulevat. Aivar Mäe on Eva kohta ütelnud nii: "Eva tuli Eesti Kontserti tööle siis, kui viimased sakslased välja läksid."

Clelia Piirsoo esines esmakordselt solistina 5aastaselt, muusikaõpinguid alustas 7aastaselt ning lastemuusikakooli astus 8aastaselt. Kohe asus ta ka tegutsema pianistina Põhja-Eesti kirikutes. Menukad turneed on teda viinud kõigisse tähtsamatesse mäestikesse siin- ja sealpool Uuraleid, vahel on tulnud kontserdipaika minna ka süstaga. Sarnane tegevus on jätkunud tänaseni, mistõttu juba aastakümneid kutsutakse teda Põhja- ja Baltimaade rändmuusika esimeseks leediks. Oma hääleulatuse ja ainulaadse *tremolo* ütleb Clelia võlgnevat Röpina sovhoostehnikumi päevil avanenud võimalusele traktoristina gastroleerida, see oligi põhiettevalmistus astumaks konservatooriumisse ooperilaulu erialale (õp Urve Tauts).

Lauri Aav on pärit kuulsast Onu Remuse perekonnast, veetes lapsepõlve koos Mägraema, Jänkuonu jt tuntud tegijatega. Lauri juhatab lugematul hulgal koorikollektiive ja osaleb orkestrite töös, millest enim tuntuks on saanud kindlasti Tomahawk Brothers. Rahvusvahelisel areenil esinenud dirigendi ja basskitarristina leiab ta aega ka kaardistada ning jäädvustada kodumaist muusikakultuuri, olles salvestanud koostöös Eesti Rahvusringhäälingu ning teiste nimekate tegijatega selles vallas. Lauril on siinse laiuskraadi elitaarseim basskitarride kollektsioon, millele lisanduvad erinevad eksootilised instrumendid mitmelt poolt mujalt maailmast.

Kristo Kivimäe on hetkel müügimaailma kuumim nimi. Eestis elav Kasahstani päritolu ja laiemale publikule Borati nime all tuntud Kristo tõestab, et suure töö ja tahtejõuga võib lihtsast külapoisist ülemaailmne megastaar saada. Oodatud kõikide kontinentide suurimate müügilaudade taha, sõlmis trompetimängu harrastav Kristo lepingu kodumaise produktsioonifirmaga. Oma tulekuga lõi ta segi kõik kaardid siinsel ooperimuusikamaastikul ning tema mõju ulatub ka endise Nõukogude Liidu territooriumile: Kahheetiasse, Abhaasiasse jt tähtsamatesse veinipiirkondadesse. Kirjastused on juba ärevuses, sest Kristo hooajaplaanides on välja anda raamat “How to build a Bubble” (eesti keeles “Teejuht eduni”).

Ivar Reimann on nimi, mis ei vaja tutvustamist. Eelistades jääda kultuurimeka melust ja logistikast puutumata, suunab ta kunsti- ja disainitrende väikesest maakohast. Just sealsest maalilisest loodusest ja vestlustest kohalike talupoegadega ammutab Ivar inspiratsiooni. Kindlasti kujundab tema kunstniku käekirja kiindumus legendaarsete kitarristide loomingusse. Eksklusiivsed kontserdid valitud seltskonnas, mil Ivar ise pilli põlvile võtab, on kriitikutelt pärvinud ülistavaid hinnanguid. Ivarile on koostööettepaneku teinud Tina Turner, Lenny Kravitz, Alice Cooper ja ansambel Queen, kuigi viimast nimetab Ivar ise tagasihoidlikult uhkeldamiseks. Vabameelse kunstiinimesena elab Ivar koos Kerdiga, viljaka kooselu tagajärjel on peres kasvatamisel kaks robotit Rea-Mi ja Ran-Re.

Anneli Albert omandas noodist laulmise oskuse kooristuudios Ellerhein. Küllap olid toonase peadirigendi sõnad need, mis andsid noorele muusikasõbrale alust Eesti Muusikaakadeemia (EMA) asemel hoopis Eesti Mereakadeemiasse (EMA) purjetada.

Anneli Albert on välja andnud enam kui 35 000 piletit muusikasõpradele rohkem kui 50 riigist, sh Läti ja USA ning kõik endised Nõukogude Liidu vabariigid. Tänu oma laiale piletiväljastamisgeograafiale on Anneli Albert saanud Eesti Kontserdi piletikeskuse sümboliks. Lisaks sellele on ta õpetanud Elumereakadeemias (EMA). Anneli Albertit on mitmel korral pärjatud kui lemmikloomade hea tahte saadikut.

Katrin Aunpu on teadaolevalt ainus draakonitaltsutaja Läänemere- maades. Laulmise ja klaverimänguga on ta enim tuntust kogunud vast Norras ja teistes Põhjamaades, kuid Katrin Aunpu vaba graafika, vitraaži ja antiikmööbli restaureerimise näidetega, millest nii mõnigi meistriteose nime väärrib, on kunstiharrastajad üle maailma kursis. Tegemist on silmapaistva kokandushuvilisega, kes suudab eksklusiivse supi kokku keeta ka väljaspool kodukööki. Katrin Aunpu võib kohata kõikidel Hiiu- ja Saaremaa kultuurisündmustel, oma kodukoha veendunud patrioodina leiab ta oma tihedas graafikus nende jaoks alati aja.

Gerda Šein on pärit muusikute perekonnast, kuid see ei ole teda takistanud maailmas avarama pilguga ringi vaadata. Osaledes elukestva õppe programmis Euroopa tunnustatuimas kõrgkoolis, jõuab Gerda tegeleda ka jooksmise ja lindistamisega, ühendades oskuslikult need kaks kirge jooksulindil. Nooremale põlvkonnale ebatavapäraselt puudub Gerda leksikas sõna "ei" ning tänu temale leiavad nii mõnedki tänulikud külastajad end istumas Eesti tippkontserdisaali eksklusiivseimatel kohtadel. Gerda Šein on andnud külalis-šousid välismaal, kuid Eestis näeb teda esinemas esmakordselt.

Lii Sinirand on üles kasvatanud juba mitu põlvkonda kultuuritarbijaid: Liil on lapsed, lapselapsed, lapselapselapsed jpt. Pärit Harjumaalt, oli sealne kasvukeskkond tõsisema muusikaharrastuse (hoolimata üksikutest nimekatest juhtfiguuridest, nagu lauluõpetaja Märt Unt) jaoks ehk liialt pärssiv. Nii on Lii pidanud inspiratsiooni otsima pikkadel rännakutel Pariisist põhjanabani, aga ka jalgratta või rolleriga sõbranna juures saunas käies. Ainuke asi, mida Lii oma karjäärile tagasi vaadates kahetseb, on see, et Nõukogude ajal jäi Siberis käimata.

Lii Sinirand omab hiiglaslikku pagasit trükiste laialijagamise alal. Ta tunneb salajasimaidki kleepimispindu ja ilmselt on ta ainus, kes tegelikult teab, kuidas sattus Reformierakonna vaba raha kapi otsa.

Kaja Kruus on muusika-virtuaalmaailma helesinine hall kardinal.

Ta on avanud internetivärvaid lugematule arvule interpretidele ja heliloojatele kõikidest maailmajagudest. Tema kanda on bändiliikmete vaheline koostöö ja suhtlemine, olles võimeline võrgustikku haldama ka sadade kilomeetrite raadiuses. Suurim eesmärk on hetkel Vene turu hõivamine, kuivõrd sinna, täpsemalt Peterburi, on paigutatud üks meie rahvuskultuuripesadest. Kaja Kruus on mitmel korral pälvinud erinevaid preemiaid ning nimetamata ei saa jätta ka diplomeid ja aukirju.

Svetlana Skrebneva valdab klaverimängu ja on aastakümneid säranud ainulaadse sünnipäevalaulude repertuaariga. Tema esinemisstiili peavad kriitikud üksmeelselt lendlevaks. Haruldase tämbri on Sveta saavutanud tänu fenomenaaelsele võimele tõlkida oma sportauto esiklaasil kõlav tuulevilin publikule arusaadavasse muusikakeelde. Sveta elab Euroopa Liidu piiri ääres, kuid ei pea liiga raskeks nädalas kord-paar metropolis kliendisuhteid korraldamas käia. Et õigeaegselt kohale jõuda, stardib Skrebneva juba siis, kui tavainimene alles magama heidab. Sellest ka hüüdnimi Sveta s Drugovo Planeta.

Tiina Talts kuulub nende väheste väljavalitute hulka, kellel pole absoluutse(l)t kuulumist. Elanud aastaid tuntud helilooja ning laulusõnade autori (Vally Ojaveri, "Juanita-Banana") naabruses, on Tiina pühendunud muusikamaailma verbaalse hügieenile. Tiina Taltsi emakeeleklassist on tulnud mitmeid säravaid muusikuid ja juhtivaid muusikakriitikuid. Paljudelt maailma lavalaudade oodatuimatelt tippdirigentidelt, aga ka kohalike kultuurimajade juhatajatelt, on märkimisväärne tunnustus pälvimata. Käesoleval hooajal on Tiina Taltsi soovunelmates plaan üles astuda kahes temast vändatatavas, dokumentaalfilmis.

Kontserdi produtsent I. R.
Toimetaja T. T.

Kutsume kuulama

N 13. juuni 13. aasta 13. kell

Tallinna kesklinna äärel Ülemiste Citys erakordses visuaalses keskkonnas – endise sõjatehase gigantses 95. hoones

GET KLIKK SCALE

Veelgi parem kontsert!

Warhol, Glass, Shankar